

Hradec Králové dne 17.1.2024
Č.j. MZP/2023/230/91-He
Sp. zn.: ZN/MZP/2022/550/47

ZÁVAZNÉ STANOVISKO K POSOUZENÍ VLIVŮ PROVEDENÍ ZÁMĚRU NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

podle § 9a odst. 1 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

Název záměru: „ZEVO Opatovice“

Kapacita (rozsah) záměru: 150 000 t odpadu/rok

Zařazení záměru dle přílohy č. 1 k zákonu: Kategorie I, bod 54 – Zařízení k odstraňování nebo využívání ostatních odpadů spalováním nebo fyzikálně-chemickou úpravou s kapacitou od stanoveného limitu (100 t/den)

Umístění záměru:

Kraj:
Pardubický

Obec:
Čeperka

Katastrální území:
Čeperka

Oznamovatel: Elektrárny Opatovice, a.s.

IČ: 275 67 320

Sídlo (bydliště): č.p. 478, 533 45 Opatovice nad Labem

Ministerstvo životního prostředí na základě § 9a odst. 1 zákona a přílohy č. 6 k zákonu vydává

SOUHLAS

k záměru „ZEVO Opatovice“.

Zároveň na základě § 9a odst. 1 zákona stanoví následující podmínky pro navazující řízení:

Podmínky pro fázi přípravy záměru:

1. Technické a technologické řešení záměru projednávané v rámci navazujícího řízení o vydání integrovaného povolení bude respektovat požadavky na nejlepší dostupné techniky (BAT) vyplývající z platného referenčního dokumentu o nejlepších dostupných technologiích (BREF). V tomto řízení bude definována technologie nakládání s popelem/struskou a popílkem s tím, že bude zajištěno oddělené nakládání se zbytky po čištění spalin; dále bude upřesněn rozsah a četnost monitoringu zejména z hlediska perzistentních organických látek a toxických kovů (monitorování bromovaných dioxinů /dále jen „PBDD/F“/ bude prováděno, jakmile budou k dispozici metody, normy a emisní limity), rovněž bude popsán přístup k výsledkům monitoringu zbytků po čištění spalin.
2. Bude provedeno akreditované (autorizované) měření hluku v chráněných prostorech pro ověření zjištění stávající hlukové zátěže v posuzovaných bodech dokumentace a pro následné vyhodnocení v rámci provozu zdroje dle požadavků KHS Pardubického kraje.
3. Bude aktualizována rozptylová studie v souvislosti s upřesněnými výstupními teplotami spalin a vlhkosti spalin.
4. Bude zpracován projekt ozelenění areálu v souladu s klimatickou studií, která je přílohou dokumentace.
5. Budou zpracovány podrobné zásady organizace výstavby tak, aby byly maximálně eliminovány nepříznivé dopady na jednotlivé složky životního prostředí, zejména na ovlivnění nejbližších nemovitostí a rušení jejich obyvatel.

Podmínky pro fázi realizace záměru:

6. V rámci stavby bude její zhotovitel povinen zabezpečit provoz dopravních prostředků produkujících minimum škodlivin ve výfukových plynech, maximálně v množství odpovídajícím platným vyhláškám a předpisům o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích.
7. Vozidla vyjíždějící ze staveniště musí být řádně očištěna, aby nedocházelo ke znečišťování veřejných komunikací zejména betonovou směsí apod. Případné znečištění veřejných komunikací musí být pravidelně odstraňováno. Vozidla dopravující sypké materiály musí používat k zakrytí hmot plachty.
8. Na staveništi nesmí být pálen hořlavý odpadní materiál (dřevo, asfaltová lepenka, igelit apod.).
9. Průběh výstavby bude organizačně a technicky zabezpečen tak, aby byl minimalizován vliv na okolní obyvatelstvo dle zpracovaných zásad organizace výstavby.

10. Bude minimalizována prašnost při výstavbě a demolicích vhodnými technicko – provozními opatřeními (zkrápění, zaplachtování apod.).
11. Zhotovitel stavebních prací bude povinen používat stroje a mechanismy v dobrém technickém stavu, jejich hlučnost nesmí nepřekračovat hodnoty stanovené v technickém osvědčení. V průběhu realizace stavby musí být prováděna taková protihluková opatření, aby hluk ze stavební činnosti nepřekročil ve venkovním chráněném prostoru staveb hygienické limity hluku stanovené nařízením vlády č.272/2011 Sb., v platném znění.
12. V době nočního klidu (22.00 – 06.00) nebudou stavební práce (s výjimkou bezhlučných) prováděny. Délka pracovní doby, režim vstupu pracovníků na staveniště a způsob označení a zabezpečení stavby bude stanoven ve smluvním vztahu mezi investorem a zhotovitelem, nejpozději při předání staveniště.
13. U instalovaných technologických zařízení nebudou překročeny maximální hladiny hluku uvedené v hlukové studii.
14. V jarním období roku uvažované výstavby bude provedena aktualizace botanického a zoologického průzkumu formou ověření výskytu významných druhů rostlin a živočichů včetně vyhodnocení zásahu do biotopů těchto druhů.
15. Bude zajištěna výstavba všech doprovodných zařízení k technologiím pro snižování emisí (odsíření, snižování oxidů dusíku, dioxinů (dále jen „PCDD/F“), rtuti a těžkých kovů) tak, aby jak technicky, tak i kapacitně byly schopny plnit svůj účel.

Podmínky pro fázi provozu záměru:

16. Bude provedeno měření ekvivalentní hladiny hluku ze všech technologických zařízení dle hlukové studie pro zabezpečení plnění hlukových limitů chráněném prostoru staveb s vytvořením hlukové mapy celého areálu EOP, a.s.
17. Bude provedeno měření ekvivalentní hladiny hluku v chráněném prostoru staveb (obytné zástavbě) pro prokázání výsledků hlukové studie na místech vyznačených touto studií.
18. Ve zkušebním provozu budou ověřeny vlastnosti produkovaných odpadů z hlediska dalšího nakládání s nimi v souladu s platnou legislativou.
19. Na základě výsledků ve zkušebním provozu ZEVO Opatovice bude provedena výstupní bilance chlorovaných dioxinů (dále jen „PCDD/F“) ze všech toků, tedy z emisí, popílku, strusky a popela.
20. V případě zveřejnění normy pro odběr a stanovení PBDD/F v emisích bude toto zahrnuto do pravidelného monitorování emisí.
21. Při zjištění, že dodaný odpad obsahuje rtuť, je nutné zajistit technologii pro kontinuální měření rtuti a jejích sloučenin v produkovaných emisích od ovzduší.
22. Instalovaná zařízení budou řádně udržována (upevnění krytů, servis ložisek apod.) vč. tlumičů hluku.
23. Plynové hořáky pro nájezd a odstavování a všechna technologická zařízení budou pravidelně kontrolována a seřizována tak, aby byly zajištěny minimální emise znečišťujících látek.
24. Těžká nákladní automobilová doprava, která bude případně zajišťovat dopravu odpadu do ZEVO Opatovice, bude provozována pouze v denní době, tedy od 6:00 – 22:00 mimo sobot, nedělí a svátků.

Podmínky pro fázi ukončení záměru:

25. Bude zajištěno odstranění stavby v souladu s platnou legislativou.
26. Bude zajištěn konečný monitoring půdy a podzemních vod pro zajištění vyhodnocení případné nutnosti dekontaminace území.

Odůvodnění:

Řízení bylo zahájeno dne 18.3.2022, kdy bylo ministerstvo oznamovatelem požádáno o zahájení tzv. zjišťovacího řízení. Z tohoto dílčího řízení vyplynul závěr, že záměr může mít významný vliv na životní prostředí a bude posuzován podle zákona (1.8.2022). Oznamovateli bylo uloženo na základě řady relevantních odůvodněných připomínek a požadavků, aby zajistil zpracování příslušné dokumentace s důrazem na oblasti ochrany veřejného zdraví, ovzduší, přírody, vod a lesa.

Dne 16.2.2023 obdrželo ministerstvo od oznamovatele příslušnou dokumentaci. Autor Ing. Petr Mynář a kolektiv.

Tato dokumentace byla následně zveřejněna a především na základě relevantních připomínek byla oznamovateli vrácena k přepracování (3.4.2023).

Dne 27.7.2023 obdrželo ministerstvo od oznamovatele přepracovanou dokumentaci, která byla následně zveřejněna. Rovněž k této podobě dokumentace obdrželo ministerstvo řadu námitek, a to ze strany jediného orgánu státní správy, kterým je Magistrát města Hradec Králové, dále některých dotčených územně samosprávných celků včetně Obce Čeperka v jejímž obvodu se má předmětný záměr realizovat a rovněž i části dotčené veřejnosti, podrobně viz níže.

Dne 27.9.2023 se ve věci konalo veřejné projednání ne kterém oznamovatel uvedl, že mj. hodlá ve stávajícím provozu elektrárny opustit uhlí jako palivo, přejít na plyn a jiná paliva, přičemž odpady jako palivo považuje za zásadní. Dle jeho názoru se jedná o nejlepší lokalitu pro vybudování spalovny (ZEVO) v rámci ČR (stávající rozvody CZT, dopravní dostupnost). Prostřednictvím spalování odpadu by mělo být nahrazeno 150 tis. t uhlí.

Přítomní zástupci veřejnosti a obcí vyjadřovali principiální nesouhlas (výjimečně plnou podporu) záměru. Byla zmiňována potřebnost resp. nepotřebnost spalovny, kapacita spaloven a cementáren v ČR, negativní dopady na recyklaci odpadů, složení pálených odpadů, ukládání (případně využívání) zbytkového odpadu, využití cementárny v Prachovicích, obavy o kvalitu ovzduší, problematika dioxinů, z jakých dat bylo vycházeno, zohlednění odrazů hluku, negativní příklady ze zahraničí, výsledky referenda v Čeperci, kritika Pardubického kraje, nakládání s odpady v Hradci Králové, ve Vysoké nad Labem, způsoby vytápění bytových domů – centralizace vs. decentralizace atd.

Ze strany oznamovatele a zpracovatelů dokumentace zde zaznělo, že kapacita spalovny nadhodnocena není, svážet se má pouze lokální odpad, který nebude možné skládkovat, složení odpadu bude odpovídat platné legislativě, nebude se dovážet odpad ze zahraničí. Dále zde bylo uvedeno, že produkce komunálního odpadu roste (370 tis. t/rok), množství skládkovaného odpadu se nesnižuje, chybí kapacity na energetické využití odpadu, omezený počet lokalit pro výstavbu obdobných záměrů, v obou krajích není připravován žádný obdobný záměr, třídí se cca 40 % komunálního odpadu, rozdíl mezi běžnou spalovnou a ZEVO – souvislost s vhodností lokality – centrální zásobování teplem, většina odpadů využívaných v cementárnách nejsou

komunálními odpady, v cementárnách se využívají nerecyklovatelné plasty, dosavadní modernizace elektrárny, odsíření apod., emise a způsob jejich měření budou odpovídat platné legislativě atd.

Ministerstvo životního prostředí vycházelo při formulování tohoto závazného stanoviska zejména z dokumentace o hodnocení vlivů na životní prostředí včetně všech jejích příloh, autor Ing. Petr Mynář a posudku výše uvedené dokumentace, autor Ing. Libor Obal.

Zpracovaná dokumentace hodnotí veškeré vlivy, které by mohl předmětný záměr způsobovat. Posuzovaný záměr je novostavbou spalovny smíšeného komunálního odpadu o kapacitě 480 t/den (150 000 t/rok). Rovněž lze posuzovaný záměr hodnotit jako energetické využívání komunálního odpadu. Tepelná energie z provozu má být využívána k výrobě tepla (542 TJ/rok) a elektrické energie (70,3 GWh/rok). Záměr má využívat roštovou technologii s navazujícím parním kotlem, pro čištění spalin má být použit řetězec technologických postupů mokrého čištění. Jedná se o zařízení odpovídající nejlepším dostupným technikám pro spalování odpadu. Na základě shromážděných podkladů lze konstatovat, že navržené technické řešení záměru s ohledem na dosažený stupeň poznání, pokud jde o minimalizaci negativního vlivu na životní prostředí potenciálně způsobeného posuzovaným záměrem, je navrhováno na velmi dobré úrovni, nebude znamenat významnou kvalitativní ani kvantitativní změnu oproti stávajícímu stavu, a proto jej lze za stanovených podmínek odsouhlasit.

Ministerstvo konstatuje, že obsah a rozsah dokumentace, vzhledem k charakteru záměru, jeho lokalizaci a s ohledem na zpracovaný posudek, byl dostačující k možnosti posoudit vlivy předmětného záměru na životní prostředí a veřejné zdraví. Z pohledu akceptovatelnosti dopadů hodnoceného záměru na životní prostředí lze konstatovat, že v řízení nebyl zjištěn natolik významný faktor, který by byl důvodem k vydání nesouhlasného stanoviska.

Z předložených podkladů je patrné, že v daném případě měl být a byl zkoumán zejména vliv na kvalitu ovzduší. Pro záměr jako zdroj znečišťování ovzduší jsou navrženy emisní limity v souladu s prováděcím rozhodnutím komise (EU) 2019/2010 ze dne 12. listopadu 2019, kterým se stanoví závěry o nejlepších dostupných technikách (BAT) pro spalování odpadu podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU (dále jen „Závěry o BAT pro spalování odpadu“). Realizace posuzovaného záměru bude znamenat snížení vlivu stávající uhelné elektrárny (teplárny) na kvalitu ovzduší v případě oxidů dusíku (NO_x) a oxidu siřičitého (SO₂) a mírné snížení emisí TZL, což se projeví ve snížení imisní zátěže v parametrech PM₁₀ a PM_{2,5}. Emisní toky těchto škodlivin realizací záměru poklesnou, čímž dojde k výslednému snížení imisní zátěže v lokalitě. Tento pokles je patrný především v krátkodobých (hodinových, denních) hodnotách vyvolaných imisních koncentrací. Ze strany další základní škodliviny (CO) lze konstatovat, že vypočtený vyvolaný nárůst imisní zátěže na hodnocené lokalitě není významný.

V rámci hodnocení ostatních znečišťujících látek (HCl, HF, Cd a Tl, Hg, těžké kovy a PCDD/F) lze konstatovat, že navrhovaný záměr přinese navýšení imisní zátěže vlivem těchto škodlivin. U žádné z těchto znečišťujících látek by však nemělo dojít k překročení imisního limitu, případně jiné stanovené mezní hodnoty.

Ostatní složky životního prostředí (povrchové a podzemní vody, příroda a krajina, půda) nebudou záměrem významně ovlivněny. To samé platí o vlivu na veřejné zdraví.

Vzhledem k charakteru záměru, jeho lokalizaci a údajům o vlivech záměru na životní prostředí a veřejné zdraví shromážděných v rámci procesu posuzování podle zákona je zřejmé, že problematika přeshraničních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví je v případě posuzovaného záměru bezpředmětná. Se záměrem nejsou spojeny přeshraniční vlivy.

Souhrnná charakteristika předpokládaných vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví:

Z hlediska velikosti, rozsahu a významnosti vlivů vyplynulo z procesu posuzování vlivů, že veškeré vnější projevy záměru lze hodnotit jako minimální, v některých aspektech pozitivní, a v případě hluku nepřesahující bezprostřední okolí areálu. Jako podklad pro dokumentaci bylo zpracováno několik studií a posudků. V nich bylo vyhodnoceno, že vlivy na životní prostředí včetně ovzduší jsou minimální a zdravotní rizika spojená s realizací záměru jsou akceptovatelná. Některé studie (rozptylová a hluková) budou aktualizovány a posouzeny v následných správních řízeních, a to zejména v oblasti ochrany ovzduší spolu s vyhodnocením změn technologie na teplotu a vlhkost spalin nebo možnostmi snížení hluku z dodaných zařízení.

Jako podstatné pro provoz záměru byly vyhodnoceny vlivy:

- na kvalitu ovzduší, kdy v rámci zpracované rozptylové studie bylo provedeno modelování na maximální hranici emisních limitů dle závěrů o BAT pro spalování odpadů vystupujících ze ZEVO Opatovice a související dopravy.
- na hlukovou situaci, kdy byl tento vliv vzhledem k umístění v blízkosti obce Čeperka odhadnut a vyhodnocen jako minimální za předpokladu dodržení podmínek uvedených v dokumentaci a zahrnutých do tohoto stanoviska.

Ostatní vlivy (možné ovlivnění vod, nakládání s odpady apod.) lze označit za malé nebo dokonce nulové v případě vlivů na klima dokonce pozitivní. K prevenci, eliminaci a minimalizaci účinků těchto vlivů byla v rámci posuzování záměru navržena opatření, která jsou uvedena v tomto stanovisku.

Nad základní legislativní rámec jsou navržena následující opatření, vycházející ze skutečností zjištěných při zpracování dokumentace:

1. Technické a technologické řešení záměru bude respektovat požadavky Závěrů o BAT pro spalování odpadu (BAT WI), aktuálně platných v době přípravy záměru.
2. Před zahájením zkušebního provozu má být zahájeno monitorování emisí v rozsahu požadavků aktuálně platných předpisů o ochraně životního prostředí a zároveň požadavků Závěrů o BAT pro spalování odpadu (BAT WI), aktuálně platných v době přípravy záměru, resp. příslušného integrovaného povolení.
3. Před ukončením zkušebního provozu má být provedeno jeho vyhodnocení, ve kterém má být dokladováno dodržení požadovaných a dodavatelem garantovaných technických parametrů a parametrů výstupů, včetně dodržení hygienických limitů hluku (kontrolní měření); poznatky, doporučení a změny vyplývající z vyhodnocení zkušebního provozu, mají být promítnuty do aktualizace provozních předpisů, dodatečných opatření, resp. případné změny integrovaného povolení.
4. V rámci provozu mají být sledovány a monitorovány výstupní parametry v souladu s platným integrovaným povolením; v případě zjištění negativních odchylek od předpokládaných výstupních parametrů mají být tyto vyhodnoceny a přijata a realizována nápravná opatření.
5. Mají být respektována opatření specifikovaná v akustické studii, zejména:
 - akustické parametry pláště objektů záměru,
 - na základě konkretizovaného řešení umístované technologie upřesněn hlukový model,

- na základě výsledků hlukového modelu mají být navržena odpovídající protihluková opatření pro dodržení limitu (pokud nutno),
- po uvedení záměru do zkušebního provozu má být provedeno kontrolní měření hluku a na jeho základě přijata případná dodatečná opatření.

6. Mají být respektována opatření, specifikovaná v biologickém posouzení, zejména:

- terénní práce při výstavbě budou zahájeny až po předchozím průzkumu vytyčeného staveniště, zaměřeném na vyloučení výskytu obojživelníků, plazů, hnízd čmeláků a mravenišť rodu Formica; průzkum provede odborně způsobilá osoba v biologicky vhodném období těsně předcházejícímu zahájení stavebních prací,
- výřez a/nebo kácení dřevin bude z důvodu ochrany hnízdících ptáků prováděno jen mimo období hnízdění ptactva, tj. kácení nebude prováděno v období od 1. dubna do 31. srpna.

7. Mají být prověřena doporučená opatření, specifikovaná v hodnocení vlivů na krajinu, zejména:

- doplnění a zahuštění v současné době mezerovité výsadby dřevin v pásu mezi silnicí I/37 a Velkou Strouhou,
- provedení výsadby alejí podél místních obslužných komunikací členící pole v rámci trati Na paštích, V dílcích a Na lukách (v místě průchodu vedení však bude nutno respektovat ochranné pásmo a výsadby zde vyloučit, příp. užít méně vzrůstné keře),
- realizace vícedruhové výsadby pásů dřevin podél jihovýchodního okraje obce Čeperka, pro výsadby je nutno použít stanovištně odpovídající domácí druhy autochtonního původu (např.: dub letní, dub zimní, javor babyka, třešeň ptačí, střemcha obecná, jilm habrolistý, z keřů líska obecná, řešetlák počistivý, brslen evropský apod., v rámci alejí je možno užít i domácí druhy ovocných dřevin).

8. Prověření doporučených opatření specifikovaných v klimatické studii, zejména:

- nově vzniklé objekty a zpevněné plochy mají být vybaveny pro využití a zachytávání srážkových vod (zelené střechy apod.), vody mají být prioritně využívány v lokalitě.

9. Mají být respektována opatření specifikovaná v hodnocení provozních rizik, zejména:

- provádět kontrolu odpadu (SKO) před jeho homogenizací s cílem zabránit vnesení výbušného nebo samoiniciovatelného materiálu do bunkru a kontrolu následné homogenizace,
- technologickými i organizačními opatřeními má být vyloučeno nahromadění nespáleného materiálu ve spalovacím zařízení,
- trvalou kontrolou má být zajištěna trvalá funkčnost bezpečnostních prvků (např. regulace přívodu vzduchu, odtahu spalin, dávkování spalovaného materiálu, dávkování detoxikačních aditiv, záložní napájení elektrickým proudem apod.),
- pravidelnou kontrolou má být zajištěna integrita procesních a skladovacích zařízení (roštová pec, parní kotel, turbogenerátor, zásobníky kondenzátu), rozvaděčů páry a potrubních tras,
- pro dohled nad technologicky důležitým zařízením má být použit provozní kamerový systém určený zejména pro sledování ohniště kotle, stavoznaku hladiny na kotli, bunkru, násypky drtiče, násypky kotle, výsypky strusky, strojovny apod.; obraz má být přenášen na centrální velín a v případě násypky drtiče a kotle i na stanoviště jeřábu, záznam z kamer má být ukládán do systému ukládání a analýzy dat; do kamerového systému má být zahrnuta i termokamera pro ochranu zahoření v bunkru SKO,
- finální stav zařízení na základě konkretizovaného řešení umístované technologie má být zohledněn při zpracování Provozního havarijního plánu ZEVO Opatovice před jeho kolaudací,
- pro veškeré nebezpečné látky má být ke kolaudaci ZEVO Opatovice zpracován dokument Pokyny pro zacházení s nebezpečnými látkami,

- před zkušebním provozem ZEVO Opatovice má být zpracován dle zákona č. 224/2015 Sb. "protokol o nezařazení ", archivován pro potřeby kontroly a předán v písemné formě na příslušný krajský úřad.

10. Mají být respektována opatření pro omezení prašnosti při výstavbě daná metodikou pro stanovení opatření ke snížení vlivů stavební činnosti na imisní zatížení částicemi PM₁₀.

11. Mají být respektována opatření související se světelným zářením, daná metodickým pokynem k předcházení a snižování světelného znečištění.

Hodnocení technického řešení záměru s ohledem na dosažený stupeň poznání, pokud jde o znečišťování životního prostředí:

Technické řešení záměru je pro potřeby posouzení vlivů na životní prostředí dostačujícím způsobem popsáno, detailnější řešení se s ohledem na požadavky vyplývající z příslušných právních předpisů předpokládá v rámci další přípravy záměru pro příslušná správní řízení k povolení předmětného záměru.

V současnosti společnost Elektrárny Opatovice, a.s. provozuje v posuzované lokalitě teplárenský provoz spalující hnědé uhlí o celkovém instalovaném tepelném příkonu 1 241 MWt. Provoz zajišťuje dodávku tepla včetně výroby elektrické energie. Součástí zdroje jsou výrobní prostory a s nimi související technické a pomocné prostory. Spaliny ze všech kotlů jsou napojeny na jeden společný komín. V rámci technologie výroby tepla a elektrické energie je v současnosti instalována a provozována technologie odsíření spalin pomocí uhličitanu vápenatého a snižování oxidů dusíku - DeNox pomocí močoviny.

V rámci předkládaného záměru má dojít v Elektrárnách Opatovice k instalaci spalovny (energetické využití) odpadu. Je určeno k pálení (termickému zpracování) komunálního odpadu. Získaná tepelná energie má být využívána. Celková kapacita záměru, tj. množství spalovaného odpadu, činí 480 t/den (150 000 t/rok) při průměrné výhřevnosti cca 10 MJ/kg. Tepelná energie z provozu záměru má být využívána k výrobě tepla, které bude dodáváno do soustavy centrálního zásobování teplem, a elektrické energie, která má být dodávána do distribuční soustavy. Záměr má vést k částečnému omezení provozu stávajícího uhelného zdroje s tím, že potřebná dodávka tepla do sítě centrálního zásobování teplem zůstane zachována.

Prostor umístění záměru je tvořen prostředím průmyslové výroby (výroba elektrické energie a tepla), bez přímého vztahu k přirozeným prvkům přírody a krajiny a k obytným zónám. Zároveň jsou zde dostupné veškeré nezbytné infrastrukturní vazby (zejména komunikační napojení a vyvedení tepelného a elektrického výkonu). Takovéto umístění je z environmentálního hlediska optimální. Záměr je zároveň umístěn v souladu s platnou územně plánovací dokumentací (Územní plán obce Čeperka), ve stabilizované a změnové ploše pro výrobu a skladování – těžký průmysl a energetika.

Záměr má využívat roštovou technologii spalování odpadu s navazujícím parním kotlem, pro čištění spalin má být použit řetězec technologických postupů mokrého čištění. Jedná se o zařízení odpovídající nejlepším dostupným technikám pro spalování odpadu. Technologický řetězec je konfigurován tak, že žádná odpadní voda z technologie nebude vypouštěna do kanalizace či do vodoteče.

Příspěvky záměru k pozadovému stavu životního prostředí v dotčeném území nemají být významné, a to i ve spolupůsobícím (kumulativním) účinku s dalšími zařízeními v lokalitě, zejména provozem elektrárny Opatovice. Záměr je umísťován do území, na kterém se vyskytují ekosystémy s nízkou biodiverzitou a nenabízí vhodné biotopové podmínky pro trvalý výskyt zvláště chráněných druhů.

Záměr nebyl zpracován variantně z hlediska možného umístění. Je to dáno charakterem a lokalizací záměru, kde lze jednovariantní řešení v posuzované dokumentaci označit za akceptovatelné.

Ve zvoleném řešení záměru jsou zohledněny následující potenciální možnosti:

Umístění záměru: Záměr využívá dostupnou plochu ve vlastnictví oznamovatele záměru, s bezprostřední návazností na existující technickou a logistickou infrastrukturu oznamovatele, nezbytnou pro provoz záměru, zejména vyvedení tepelného výkonu do systému centrálního zásobování teplem a další infrastrukturní sítě. Volba umístění záměru zároveň vychází z územně plánovací dokumentace. Z těchto hledisek je umístění záměru optimální.

Kapacita záměru: Kapacita záměru vychází ze zohlednění dostupnosti zdroje využitelných odpadů v lokálním i regionálním měřítku.

Technické řešení záměru: Technické řešení záměru vychází ze zohlednění nejlepších komerčně dostupných řešení na úrovni nejlepších dostupných technik (BAT). Komplexní posouzení navrženého řešení je doloženo v příloze 9.2 dokumentace.

Z hlediska technického řešení záměru byly zváženy tyto potenciálně použitelné technologie:

- roštová technologie,
- plazmová technologie (vysokoteplotní zplyňování),
- pyrolýzní technologie,
- fluidní technologie.

Z hlediska čištění spalin byly zváženy tyto potenciálně použitelné technologie:

- suchá metoda (fyzikální a následná chemická sorpce kyselých reagujících znečišťujících látek na reaktivním sorbentu),
- mokrá metoda (adsorpce kyselých reagujících znečišťujících látek v kapalně fázi).

Zváženy byly i jiné potenciální způsoby nakládání s komunálním odpadem. Jedná se o:

- koncept Zero Waste a maximální recyklace,
- úprava odpadů v technologiích mechanicko-biologické úpravy a následné využití výstupních frakcí,
- zpracování odpadů mimo území Pardubického a Královéhradeckého kraje,
- přímé energetické využití v malokapacitních ZEVO.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem a samozřejmě dostupnou sítí CZT je jednovariantní řešení zcela oprávněné. Nemá smysl budovat ZEVO bez možnosti dodávek tepla.

Tímto stanoviskem stanovené podmínky zajišťují předcházení, vyloučení, snížení a minimalizaci negativních vlivů, reagují na průběh dosavadního řízení a námitky účastníků. Ministerstvo je odůvodňuje následovně:

Podmínky pro fázi přípravy záměru:

Podmínka č. 1 zajišťuje budoucí precizní posouzení celé technologie v souladu se Závěry o BAT pro spalování odpadu. Část této podmínky byla navržena zpracovatelem posudku na základě obdržených vyjádření a z vyjádřených nejistot ve vztahu k zprovoznění nového zdroje znečišťování ovzduší se všemi případnými souvisejícími vlivy na kvalitu ovzduší.

Podmínka č. 2 zabezpečuje odstranění v současné době nedostatečných znalostí o hlukovém pozadí. Vzhledem k délce všech řízení a výstavby bude třeba ověřit reálný stav hluku v předemětných lokalitách.

Podmínka č. 3 zabezpečuje aktualizaci rozptylové studie a vychází z předpokladu, že mohou být nainstalovány různé technologie zejména snižování NO_x (*SCR Tail End oproti SCR High Dust*), a tím se mohou významně měnit teploty spalin a vlhkost, což může významně měnit dopad emisí promítnutím do imisní zátěže v okolí záměru.

Podmínka č. 4 vyplývá ze závěrů klimatické studie, která je přílohou dokumentace. Má přispět ke snížení mikroklimatických jevů a případně sekundární prašnosti v rámci provozu záměru.

Podmínka č. 5 zajišťuje minimalizaci vlivů záměru na faktor pohody dotčených obyvatel v etapě výstavby a z důvodu zajištění informovanosti obyvatel o předpokládaném postupu stavebních prací.

Podmínky pro fázi realizace záměru:

Podmínky č. 6–10 mají zajistit minimalizaci vlivů na ovzduší v etapě výstavby, které nejsou jednoduše sledovatelné a kontrolovatelné.

Podmínky č. 11–13 mají zajistit minimalizaci vlivů hlukové zátěže a mají sloužit pro omezení krátkodobého, avšak významného vlivu na životní prostředí a obyvatele, které mohou zasahovat hlavně do narušení faktorů pohody v etapě výstavby.

Podmínka č. 14 je obvyklým standardem aktualizace zoologického průzkumu před zahájením stavby z hlediska ochrany zvláště chráněných druhů.

Podmínka č. 15 zajišťuje realizaci kontrolních zařízení tak, aby v budoucnu nedocházelo k výpadkům technologií pro snižování emisí z důvodu nedostatku surovin pro snižování emisí, zejména těch, které mají zajistit snižování Hg, těžkých kovů a PCDD/F.

Podmínky pro fázi provozu záměru:

Podmínka č. 16 souvisí přímo s podmínkou pro fázi realizace záměru č. 13 s tím, že deklarace dodržení hladin hluku u technologických zařízení by měla být porovnána se skutečným stavem a tyto hodnoty by měly sloužit pro vstup do hlukové studie pro porovnání uskutečněného záměru s původním stavem a mělo by dojít k prokázání nenavyšování hlukové zátěže. K jeho prokázání by mělo dojít prostřednictvím stanovené podmínky č. 17.

Podmínky č. 18 – 21 vyplývají z oprávněných požadavků Hnutí Arnika a některých dalších subjektů a jsou upraveny v souladu se závěry o BAT pro spalování odpadů tak, aby byly realizovatelné s odkazem na případné normy, které do doby zkušebního provozu vejdou v platnost.

Podmínky č. 22 - 23 vyplývají z obecných požadavků na provoz a servis technologických zařízení.

Podmínka č. 24 vyplývá z požadavků na dodržení vlivu hlukové zátěže v noční době v zákonných mezích.

Podmínky pro fázi ukončení záměru:

Podmínky č. 25 a 26 vyplývají z požadavků zákona o integrované prevenci a měly by být zapracovány do podrobného plánu pro ukončení provozu zařízení.

Výše uvedené podmínky reagují zejména na skutečnosti zjištěné v průběhu procesu posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví. V podmínkách tedy nejsou zahrnuty podmínky a požadavky vycházející z všeobecně závazných předpisů, a to i v případě, že byly předmětem vyjádření dotčených orgánů. Povinnost splnit takovéto podmínky ukládají oznamovateli platné právní předpisy, není tedy třeba je v tomto stanovisku uvádět. Právní rámec České republiky je v tomto ohledu pro přípravu a provoz záměru dostatečný, stanovené podmínky přitom stanovují některé další požadavky konkretizující způsob splnění zákonných požadavků, resp. stanovující další požadavky nad rámec požadavků zvláštních právních předpisů (v souladu s § 5 odst. 4 zákona).

V rámci zveřejnění dokumentace obdrželo Ministerstvo životního prostředí k dokumentaci záměru několik převážně kladných vyjádření příslušných správních úřadů včetně orgánů ochrany ovzduší a ochrany veřejného zdraví. Dále několik převážně záporných vyjádření obcí a dotčené veřejnosti.

Shrnutí zásadních vyjádření k dokumentaci:

- 1) Krajský úřad Pardubického kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, oddělení integrované prevence, č.j.: KrÚ 66266/2023/OŽPZ/PP, ze dne 9. 8. 2023 - jako orgán ochrany ovzduší upozornil, že k řízení o vydání integrovaného povolení bude třeba doložit odborný posudek a rozptylovou studii. K předloženému záměru nemá z hlediska ochrany ovzduší i z ostatních úseků státní správy, ve kterých je příslušný, připomínek
- 2) Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, oddělení EIA, IPPC a technické ochrany životního prostředí, pod zn.: KUKHK-26220/ZP/2023, , nemá z hlediska nakládání s odpady a ochrany ovzduší tak jako i z ostatních úseků státní správy, ve kterých je příslušný, připomínek
- 3) Krajská hygienická stanice Pardubického kraje se sídlem v Pardubicích, č.j.: KHSPA 15788/2023/HOK-Pce, ze dne 23. 8. 2023 po zhodnocení souladu předložené dokumentace s požadavky v oblasti ochrany veřejného zdraví s dokumentací souhlasí. V rámci projektové dokumentace k územnímu řízení bude požadovat návrh konkrétních protihlukových opatření a v rámci zkušebního provozu měření hluku v noční době u nejbližších chráněných venkovních prostorů staveb k ověření účinnosti protihlukových opatření
- 4) Magistrát města Hradec Králové, odbor životního prostředí, pod zn.: SZ MMHK/315386/2023, ze dne 22. 8. 2023 se jako příslušný orgán odpadového hospodářství k záměru staví negativně, přičemž uplatnil velké množství námitek: podklady neobsahují dostatečnou analýzu vývoje budoucího složení směsného komunálního odpadu a posouzení, zda budoucí vlastnosti směsného komunálního odpadu budou vyhovovat technickým podmínkám provozu ZEVO EOP a zda při jeho spalování bude dosahováno vysoké energetické účinnosti podmiňující zařazení ZEVO EOP mezi zařízení pro energetické využití odpadů, požaduje zohlednit produkci SKO v návaznosti na zavedení principů udržitelné výrobní politiky, požaduje doložit konkrétní cenu za

energetické využití odpadu ZEVO Opatovice a porovnání s cenou za skládkování, požaduje porovnání produkce SKO ve všech územních alternativách z jiných veřejně dostupných zdrojů, požaduje posouzení reálného dostupného množství SKO z firem v letech 2030, 2035 a dále s přihlédnutím k zákonným povinnostem podnikajících fyzických a právnických osob při nakládání s komunálním odpadem, požaduje doložit tvrzení, že zvýšení množství tříděných odpadů nebude automaticky znamenat navýšení jejich recyklace, požaduje aktualizovat reálnou užitečnou hmotnost vozidel na základě odborných podkladů pro celkový výpočet dopravní zátěže, požaduje doplnění informace o chemickém složení škáry a popílku a dalších zbytků z čištění spalin atd.

- 5) Statutární město Hradec Králové, odbor rozvoje města, pod zn.: SZ MMHK/067360/2022, ze dne 30. 8. 2023. Město uvedlo, že zdůvodnění záměru nezohledňuje základní dokumenty Evropské unie a z nich vyplývající prognózy vývoje produkce zbytkových odpadů, zdůvodnění záměru dostatečně nebere v úvahu rizika pro budoucí zdroje SKO pro ZEVO EOP plynoucí z nového akčního plánu pro oběhové hospodářství, není dostatečně doložena potřebnost kapacity navrhovaného ZEVO, kapacita je nadhodnocená, pro hodnocení by měla být využita novější data než data z r. 2019 a v podkladech by měly být uplatněny aktuálně platné předpisy, které otevírají nové možnosti využívání odpadů ve stávající infrastruktuře teplárenství a elektrárenství, neodůvodněně je zpochybněna recyklace jako relevantní alternativa, není doloženo tvrzení, dle kterého se množství SKO v závislosti na třídění odpadů nijak zásadně nesnižuje, dokumentace obsahuje nedostatečně doložená či nepodložená tvrzení týkající se zpracování odpadu a souvisejících procesů, podklady neobsahují dostatečnou analýzu vývoje budoucího složení směsného komunálního odpadu a posouzení, zda budoucí vlastnosti směsného komunálního odpadu budou vyhovovat technickým podmínkám provozu ZEVO EOP a zda při jeho spalování bude dosahováno vysoké energetické účinnosti podmiňující zařazení ZEVO EOP mezi zařízení pro energetické využití odpadů, pochybnost nad prohlášením, že s odpadem bude nakládáno v souladu s legislativou odpadového hospodářství
- 6) Obec Čeperka, sídlem B. Němcové 1, Čeperka, 533 45 Opatovice nad Labem, č.j.: Čep/1239/2023, ze dne 1. 9. 2023. Ze strany obce jsou namítány: absence zdůvodnění výběru alternativního umístění záměru, nedostatky dopravního řešení, kapacita zařízení, kumulativní vlivy záměru, nejlepší dostupné technologie (BAT), absence bilance dioxinů, produkovaných plánovanou spalovnou, nelze vyloučit, že do spalovny budou vstupovat odpady obsahující bromované zpomalovače hoření, tím se připouští přítomnost PBDD/F ve výstupech (emisích a odpadech) ze spalovny, absence biologického průzkumu, absenci posouzení světelného znečištění
- 7) Obec Vysoká nad Labem, 503 31 Vysoká nad Labem, č.j.: 10/2023/Hr/P, ze dne 30. 8. 2023 namítá, že : výstavba dalšího zařízení pro energetické využití odpadu (ZEVO Opatovice) s kapacitou 150 tisíc tun není v souladu s POH ČR a je zcela zbytečná, protože součet kapacit stávajících zařízení v roce 2035 (za předpokladu, že budou dokončena povolená zařízení), vysoce přesahuje (o cca 500 tisíc tun) přepokládanou produkci energeticky využitelného odpadu, zdůvodnění záměru nemá dostatečnou oporu v základních dokumentech Evropské unie, za neodůvodněné považuje tvrzení, dle kterého zvýšení množství tříděných odpadů nebude automaticky znamenat navýšení jejich recyklace, za irelevantní považuje údaje o aktuálním trendu vývoje produkce SKO v závislosti na třídění odpadu, dokumentace obsahuje nedostatečně doložená či nepodložená tvrzení týkající se zpracování odpadu a souvisejících procesů včetně dopravy, prohlášení, že s odpadem bude nakládáno v souladu s legislativou odpadového hospodářství, nepovažuje za dostatečné

- 8) Spolek „Arnika – program Toxické látky a odpady“, Seifertova 327/85, 130 00 Praha 3 ze dne 30. 8. 2023 namítá, že není jasné, jaké mohou být reálné emise CO₂ ze zařízení, mezi nepřímými emisemi spalovny odpadů chybí nakládání s pevnými zbytky, které spalováním odpadů vznikají, nedojde ke snížení všech sledovaných emisí, jak je v klimatické studii uvedeno, oproti původnímu stavu dojde k celkovému navýšení emisí pro většinu sledovaných látek, s výjimkou TZL, SO₂, NO_x a CO. Navýší se emise z EOP+ZEVO pro HCl, HF, Cd, As, Ni, Cr, Hg, Pb, PCDD/F a NH₃ (pro Cd, As, Ni, Cri Pb platí, že je výpočet na straně bezpečnosti), monitoring emisí PBDD/F je součástí Závěrů o BAT (rozhodnutí komise EU 2019/2010 ze dne 12. listopadu 2019) pro spalování odpadů (BAT4) s frekvencí jednou za šest měsíců, proto spolek žádá o zařazení monitoringu PBDD/F v emisích i v pevných zbytcích (popelu, zbytcích po čištění spalin), spalování odpadů (i za účelem energetického využití odpadů) se nenachází na úrovni EU v zóně nejasného výkladu
- 9) Spolek "Zdravý a bezpečný Březhrad", se sídlem Obvodní 42/28, Březhrad, 503 32 Hradec Králové, ze dne 30. 8. 2023, namítá, že záměr nevytváří podmínky pro ochranu obyvatel před zdravotními riziky z narušené kvality prostředí, zejména ve vztahu k vysoké zátěži hlukem, škodlivými látkami v ovzduší, nýbrž do již zatíženého území umísťuje nový zdroj významného znečištění ovzduší, nadbytečnost záměru, neakceptuje hodnocení zdravotních rizik
- 10) Aleš Jirout, Čajkovského 1005, Hradec Králové, ze dne 29. 8. 2023, namítá, že záměr je v rozporu s platným referendem obce Opatovice, není zde pro záměr potřebný objem odpadu, záměr je v rozporu s politikou EU Green deal, kapacity stávajících spaloven v ČR jsou dostačující, záměr je nerealizovatelný pro nevhodné meteorologické podmínky dané typem krajiny, dioxiny a další látky je známý problém spaloven, rozptylová studie toto vůbec neřešila umístění roštové spalovny odpadů v oblasti hustého osídlení a zejména s nevhodnou polohou pro rozptyl emisí a inverzí je čistě jen hazard se životy lidí

Relevantní požadavky a připomínky obsažené ve vyjádřeních byly vzaty do úvahy při formulování podmínek tohoto závazného stanoviska. Vlivy na jednotlivé složky životního prostředí a veřejné zdraví jsou vyhodnoceny v dokumentaci i v posudku jako akceptovatelné a jsou podrobně popsány výše. Příslušné orgány, jejichž povinností je chránit příslušné složky životního prostředí a veřejné zdraví, v tomto případě především orgány ochrany ovzduší a ochrany veřejného zdraví (oba krajské úřady a krajská hygienická stanice) neuplatnily ke zpracované dokumentaci žádné námítky.

Posuzovaný záměr je z pohledu možného ovlivnění veřejného zdraví přijatelný, neboť pravděpodobně neúnosně nezhorší zátěž dotčené populace šířením nadlimitních akustických emisí a polutantů ovzduší ve srovnání se situací současnou. Realizace záměru přináší pro místní populaci prakticky nezměněný dlouhodobý expoziční scénář emisí hluku a polutantů v ovzduší, a tudíž lze ve výhledu očekávat, že se stávající úroveň rizika poškození veřejného zdraví v daném území nezmění. Tento závěr je platný za předpokladu, že výsledky akustické a rozptylové studie, sloužící jako podklad pro hodnocení vlivů na veřejné zdraví, jsou platné a v reálném provozu se potvrdí.

Příslušný posudek je zveřejněn v Informačním systému EIA na internetových stránkách MŽP (<http://www.mzp.cz/eia>). Ministerstvo se ztotožňuje se závěry zpracovatele posudku a odkazuje tímto na jeho vypořádání připomínek k dokumentaci.

Toto stanovisko je platné 7 let ode dne jeho vydání.

Ing. Libor Hejduk
ředitel odboru výkonu státní III
podepsáno elektronicky

Dotčené územní samosprávné celky ve smyslu § 16 odst. 2 zákona neprodleně zveřejní informaci o závazném stanovisku na úředních deskách. Doba zveřejnění je podle § 16 odst. 2 zákona nejméně 15 dnů. Zároveň v souladu s tímto ustanovením dotčené územní samosprávné celky vyzovují nadepsané ministerstvo o dni vyvěšení.

Do závazného stanoviska lze také nahlédnout v Informačním systému EIA na internetových stránkách MŽP (<http://www.mzp.cz/eia>).

Rozdělovník:

Dotčené územní samosprávné celky:

- 1) Pardubický kraj
- 2) Královéhradecký kraj
- 3) Statutární město Hradec Králové
- 4) Obec Čeperka
- 5) Obec Opatovice nad Labem
- 6) Obec Hrobice
- 7) Obec Podůlšany
- 8) Obec Vysoká nad Labem

Dotčené správní úřady:

- 1) Krajský úřad Pardubického kraje
- 2) Krajský úřad Královéhradeckého kraje
- 3) ČIŽP OI Hradec Králové
- 4) KHS Pardubického kraje
- 5) KHS Královéhradeckého kraje

- 6) Magistrát města Pardubice
- 7) Magistrát města Hradec Králové

Dotčená veřejnost :

- 1) Spolek Zdravý a bezpečný Březhrad, Hradec Králové
- 2) Spolek Vysoká z.s. Vysoká nad Labem
- 3) Spolek Arnika – program Toxické látky a odpady, Seifertova 327/85, 130 00 Praha 3

Oznamovatel:

Elektrárny Opatovice, a.s. 533 45 Opatovice nad Labem 478

Zpracovatel dokumentace:

Ing. Petr Mynář, INVEK s.r.o. Vinohrady 998/46 639 00 Brno

Zpracovatel posudku:

Ing. Libor Obal, TECHNICKÉ SLUŽBY OCHRANY OVZDUŠÍ OSTRAVA spol. s r.o. Janáčkova 1020/7, Ostrava – Moravská Ostrava

Na vědomí:

- 1) Obec Borek
- 2) Obec Dříteč
- 3) Obec Bukovina nad Labem
- 4) Obec Praskačka
- 5) Obec Srch